

Motion

1983/84:1983

Kerstin Ekman och Kjell Johansson

Ändring av lagen om påföljder och ingripanden vid olovligt byggande m. m.

Lagen (1976:666) om påföljder och ingripanden vid olovligt byggande m. m. (LPI) innehåller bl. a. bestämmelser om avgifter vid överträdelser av föreskrifter om byggande.

Under den tid LPI varit i kraft har det från flera håll framförts kritik mot lagen. Framför allt har den uppfattats som alltför onyanserad och stelbent. Utredningen om ny plan- och bygglag (PBL) har funnit kritiken befogad på flera punkter, särskilt när det gäller avgiftssystemet, och har föreslagit ändringar som syftar till en smidigare handläggning av vissa överträdelser. I det PBL-förslag som nu granskas av lagrådet ingår ett kapitel om påföljder och ingripanden vilket ersätter LPI.

PBL avses träda i kraft 1987. Enligt vår mening är det så angeläget och brådskande att avskaffa de värsta oformligheterna i LPI att man inte bör vänta till dess utan genomföra en ändring av lagen omedelbart. Så kan ske utan att föregripa den nya plan- och bygglagen.

I LPI:s avgiftssystem ingår byggnadsavgift (vid olovligt byggande), särskild avgift (vid andra överträdelser) och tilläggsavgift (vid vissa svårare överträdelser). Beslut om byggnadsavgift och särskild avgift fattas av byggnadsnämnden, medan frågan om tilläggsavgift prövas av allmän domstol. Den som gjort sig skyldig till olovligt byggande kan undgå avgift genom att ta bort eller på annat sätt rätta till det olovligt utförda innan byggnadsnämnden beslutat om avgift.

Byggnadsnämnden kan avstå från att påföra särskild avgift om överträdelsern är ringa. Så kan emellertid inte ske i fråga om byggnadsavgift som måste påföras oavsett omständigheterna i det enskilda fallet. Denna bestämmelse har av såväl allmänhet som kommunala företrädare upplevts som alltför ovillkorlig och kategorisk.

LPI innebär exempelvis att den som utan byggnadslov satt upp en skylt – ofta i god tro därför att ett muntligt förhandsbesked från stadsarkitekten missuppfattats – för att undgå byggnadsavgift måste ta ner skylten före byggnadsnämndens sammanträde för att därefter sätta upp den igen – nu med byggnadslov. Detta och liknande fall gör att lagen framstår som onödigt krånglig och byråkratisk.

För att påföljdssystemet inte skall ge upphov till en byråkrati, som i vissa situationer framstår som helt orimlig och onödig, måste byggnadsnämnden få möjlighet att underlåta att påföra byggnadsavgift om överträdelsern är ringa. Som nämnts är detta i överensstämmelse med vad som gäller för den

avgiften. En sådan ändring av LPI strider enligt vår mening inte mot kravet på rättssäkerhet och bör kunna träda i kraft den 1 juli 1984.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

att riksdagen beslutar ändra lagen om påföljder och ingripanden vid olovligt byggande i enlighet med vad som anförts i motionen.

Stockholm den 25 januari 1984

KERSTIN EKMAN (fp)

KJELL JOHANSSON (fp)